

AL RITME DELS VERSOS: TRADUIR POESIA PER APRENDRE CATALÀ

Georgina Alvarez Morera i Laura Obradors Noguera

36es Jornades Internacionals per a Professors de Català
Barcelona, juliol del 2022

EL QUE FAREM EN AQUEST TALLER:

EL NOSTRE PERQUÈ

SOBRE L'ÚS DE LA POESIA A L'AULA

SOBRE L'ÚS DE LA TRADUCCIÓ A L'AULA

LA PERSPECTIVA DE L'ESTUDIANT

LA PERSPECTIVA DEL DOCENT

UNES QUANTES IDEES PER ACABAR

Recitals
multilingües a
Zuric (2016-2019)

Taller
d'electrovers
Jansky (2017)

DMP 2019
(Göttingen)

DMP 2021
(Göttingen)

Nit mallorquina
(2021, Saarland)

DMP 2022
(Gö/SB)

LA POESIA NO FA POR

Experiències
personals

Cursos
d'escriptura

Aprenentatge
de llengües
estrangeres

Adaptació per als
alumnes

SOBRE L'ÚS DE LA POESIA A L'AULA DE LLENGUA ESTRANGERA

- Explotació de textos literaris per a CL i EE sense prioritzar la comunicació (Albaladejo García, 2007)
- Posició marginal del poema: literatura al final de la unitat didàctica com a punt cultural (Acquaroni 1999, Naranjo Pita 1999)
- En CLE, poemes en bigoti: “es pretén contribuir al trencament dels prejudicis que desperta el gènere entre el professorat i l'alumnat, i potenciar la creació escrita des d'una vessant lúdica.” (Fernández Recasens, 2020)

SOBRE L'ÚS DE LA POESIA A L'AULA DE LLENGUA ESTRANGERA

Objectiu:

Treballar la poesia com a gènere literari, no únicament com a *input* per la comprensió.

Com?

Les dificultats es poden superar amb una tria adequada del text/poema i de les activitats d'exploració didàctica.

ACTIVITAT 1A.

Heu fet servir la poesia a l'aula de CLE?

Quin nivell tenia el grup?

Quina activitat vau plantejar?

Quina acollida va tenir?

ACTIVITAT 1B.

En grup.
Propostes
didàctiques
per a aquests
dos poemes.

Coses que m'estimo, Marta Pessarrodona

Unes fotocòpies, potser esgrogueïdes,
d'uns poemes poc assequibles;
o la imatge d'escuma benigna
de la platja de quan era petita.

El do del piano un matí de diumenge
amb l'estrall del fred a la gespa;
o la tebior de la llum de maig
i la tendresa d'una primavera incerta.

El meu plor per la mort d'un estel,
anònim perquè la nit m'hi convida,
i les imatges de l'amor,
ni perdut ni finit, fent-me companyia.

La lluita per una causa,
sens dubte justa i digna,
i tot l'escalf de la mà sabuda,
perduda en mi i sense massa guia.

La mirada humida de la Nessa
i la seva sobtada alegria;
i les coses que no sé
i tots els desigs que tindrè un dia.

Palinuro, Ponç Pons

Encallat entre els bruts
esquelets destrossats
de vaixells a una platja
ignorada i ardent
pel sol fort del migdia
amb els ulls abrasats
de claror sent el gust
llatzerant de la sal
resignada que cou
estrangera i silent
assumeix savi d'anys
la bellesa cruel
de ser un home vençut
sense llengua ni pàtria.

ACTIVITAT 1B.

Propostes

P1: Reordenar versos per crear un poema nou

P1: Les coses que s'estimen (mantenint forma)

P2: Canvi de to del poema amb els adjectius

P2: Aprendre a recitar:

èmfasi en la fonètica de la s sorda / sonora

èmfasi en el ritme ternari

P2: Cultura: el mite de Palinuro

MÚSICA DE POETES

Lyrik-
—line listen to the poet

SOBRE L'ÚS DE LA TRADUCCIÓ A L'AULA DE LLENGUA ESTRANGERA

Дума одобрила закон, представленный президентом.

Дума	parlament rus (Duma)
одобрила	forma del passat del verb одобрить: aprovar
закон	decl. acusatiu de закон: llei
представленный	adjectiu derivat de представлять: presentar
президентом	decl. instrumental de президент: (pel) president

El parlament ha aprovat la llei presentada pel president.

SOBRE L'ÚS DE LA TRADUCCIÓ A L'AULA DE LLENGUA ESTRANGERA

We translate the foreign words and phrases into our Language simply because this is **the most convenient** and at the same time **the most efficient** guide to their meaning. (Sweet 1899: 201)

traducció **professional** vs. traducció **pedagògica** (objectiu variable)

[It] also provides opportunities for the learners to not only «comprehend» the language (extract messages from the text) but also **'experience' the language** used not in a vacuum but in culturally and socially defined situations. (Machida 2011: 743)

ACTIVITAT 2A.

Heu fet servir la traducció a l'aula de CLE?

Quin nivell tenia el grup?

Quina activitat vau plantejar?

Quina acollida va tenir?

ACTIVITAT 2B.

La perspectiva de l'estudiant.

Hora de traduir d'imaginar
de jugar: us proposem un fragment
d'un poema que probablement no
enteneu.

En grup, feu-ne una traducció
al català.

**(IME, HÁT MEGLELTEM HAZÁMAT...),
József Attila**

Ime, hát megleltem hazámat,
a földet, ahol nevemet
hibátlanul írják fölém,
ha eltemet, ki eltemet.

E föld befogad, mint a persely.
Mert nem kell (mily sajnálatos!)
a háborúból visszamaradt
húszfilléres, a vashatos.

Per què? El poema és fons i forma.

ACTIVITAT 3.

La perspectiva del docent.

En grup **segons L1** de la majoria dels vostres estudiants.

Identifiqueu *hotspots* i possibles solucions en la L1 dels estudiants.

Un lloc, Sònia Moll

Jo abans tenia un lloc a dins de la família.
La llitera de dalt al dormitori del fons,
al costat del lavabo.

La cadira,
a taula,

...

Per què? Cada llengua té la seva idiosincràsia.

Pragmàtica

Activisme

Gramàtica

Cultura

Vocabulari

Ritme

Fonètica

Traducció

La passió és
contagiosa

L'objectiu el
poseu vosaltres

Tot són
solucions
alternatives

Fomenteu
l'atreviment

UNES QUANTES
IDEES PER ACABAR

REFERÈNCIES

- Albaladejo García, M.ª D. (2007). «Cómo llevar la literatura al aula de ELE: de la teoría a la práctica». *Marco ELE. Revista de didáctica ELE*, 5: 1-51.
- Fernández Recasens, Cristina (2020). «Com qui troba un poema: una proposta didàctica per a l'aula de català com a llengua estrangera». *Reseracle. Revista de la Societat d'Ensenyament i Recerca del català com a llengua estrangera*, [en línia], 2020, Núm. 1, p. 102-7
<https://doi.org/10.31009/reseracle.2020.i1.09>
- Naranjo Pita, M. (1999) *La poesía como instrumento didáctico en el aula de Español como Lengua Extranjera*. Madrid: Edinumen.
- Torralba Miralles, G. (2019). «Ensenyament de llengües: el paper de la traducció al llarg de la història». *Quaderns. Revista de traducció*, 26: 227-238.

MOLTES GRÀCIES !

Georgina & Laura